

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 лепта

Уређује О Д Б О Р

БРОЈ 10 лепта

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН
ПО ПОДНЕПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:
Месечно 3 драхме, тромесечно 9 драх-
ме, годишње 36 драхме.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва:
улица Краља Петра бр. 70.

ПОСЛЕДЊИ МАНЕВАР

Пред крајњим напором

У току прошле недеље држане су врло важне конференције у Берлину, којима немачка штампа придајена већу важност, а савезничка их коментарише врло опширно. Преко швајцарских листова сазнају се извесне појединости о циљу ових конференција, на којима је, поред немачких војних и политичких шефова, учествовао и аустро-угарски мин. спољ. послова граф Чернин.

Берлинер Тагблат репродукују једну важну изјаву немачког маршала Хинденбурга, у којој овај предкажује последњи напор Немачке у скорој будућности и наговештава свршетак рата у почетку идуће године. Доводећи ову изјаву у везу са берлинским конференцијама, поменути лист изводи закључак, да су у Берлину донете важне одлуке односно операција на западном фронту и вели, да ће примена тих одлука довести или коначно решење рата или ће уравни терен за закључење мира.

Последњих дана швајцарски листови обилују вестима о важним и крупним догађајима, који се припремају на западном фронту. Изворе тим вестима треба тражити у Немачкој. Берлинска конференција изазвала је низ коментара и добија се утисак, као да је све то једна нова замка, нов маневар централних сила.

Не може се порећи

факат, да ће Немци, употребљавајући и аустријске снаге бити у стању да појачају своје ефикасности на западном фронту. Али, ма у коликим размерама да се то постигне, надмоћност Савезника не може се надмашити. Пуковник Ренингтон тврдио је недавно у Тајмсу, да ма какви се политички и војни догађаји одиграли, западни фронт остаје непоколебљив и на њему надмоћност Англо-Француза не може се поколебати. Не треба сметнути с ума велике енглеске резерве у Англеској и колонијама, као и сталан придодатак америчких трупа; а нарочито тешку ситуацију непријатеља на азијском бојишту, па најзад и силан отпор Савезника у Италији. Кад се све те чињенице имају у виду и кад се томе дода снага македонског фронта, постаје јасно, да Немци ни са новим појачањима не могу бити у стању да измене војну ситуацију у своју корист и да могу врло лако изазвати новим војним покретима серију одлучних бораба, које могу донети друкчије решење од онога, коме се они надају.

Журнал де Женев закључује врло умесно, да са вестима о новој офанзиви на западном фронту Немцима није циљ, да је стварно и спроведу, већ да при садашњим околностима застраше Споразум и нагнају га на преговоре о примирју. »Немцима је потребан мир,

вели угледни швајцарски лист, и они прибегавају крајњим средствима, да га се дочепају. Претње са офанзивом на зап. фронту представљају нови блеф у одвећ провидном циљу.»

И кад се све то узме у обзир, потврђује се закључак Журнал де Женев, који свој коментар завршује кратко и просто: »У случају, да наговештени удар Хинденбургов не успе, Немци ће одмах учинити предлоге за мир«. Јасно је дакле, да предстоји последњи немачки напор, да имамо пред собом крајњи немачки маневар, после чега има да у политичкој и војној ситуацији наступи нагли преокрет.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Базел, 10. — Представник немачких социјалиста мајине, Хаге, изјавио је у Рајхстагу: Преговори са Русијом морају се водити са истовременом жељом да се закључи мир без анексија и одштета, на основу права народа да слободно располажу својом судбином. Али ми морамо бити обавештени о тајним уговорима између Немачке и Аустрије, као и о донешеним одлукама, на седници крунског савета о пољском и литванском питању.

Атина, 10. — Канцелар Хертлинг, осврћући се на говор Лојда Џорџа, који је Немце назвао злочинцима, изјавио је представнику Волфовој Агенцији: »Мишљење Енглеске не може никада постати помирљиво. Ми нисмо организатори сарајевског атентата. Немачка очекује са поверењем суд историје.»

Атина, 10. — Кружи

вест да ће се извршити извесне промене у кабинету.

Лондон, 10. — Енглеска штампа одушевљено истиче изјаве Лојда Џорџа које се односе на потребу да се задовоље тежње Србије и Румуније као и да се поврате Француској Алзас-Лорен и ослободе територије које се налазе под турским јармом.

Берн, 10. — Као одговор на говор председника Вилсона Радославов је изјавио, да се бугарска политика према Сједињеним Државама никада није мењала. Ми нисмо били нити ћемо бити оруђе и органи Немачке. Наши су циљеви познати. Бугарска хоће уједињење бугарског народа.

СТРАНА ШТАМПА

Питање рата или мира

Дојче Тагесцајтунг: »Ми можемо одобрити изјаве канцелара у погледу преговора са Русијом само под условом, да немачки интереси буду на истоку потпуно обезбеђени.»

Крајцајтунг: »Ми се надамо, заједно са графом Хертлингом, да ће преговори са Русијом успети, али наши интереси на истоку морају се ујемчити.»

Наје Фраје Пресе: »Одговор централних сила, који је врло попустљив(?) према ослабљеном непријатељу, произвешће дубок утисак у Русији.»

Најес Винер Тагблат: »Подсећамо овом приликом са задовољством на утисак, произведен нашом скромном(?) понудом мира од 29. новембра 1916. године.»

Најес Винер Журнал: »Кад буде остварен овај мир са Русијом, општи мир ће ићи неодољивим током, према динамичким законима упркос свима отпорима

Лондона, Париза и Вашингтона(!)»

Рајхспост: »Приставши на дискусију са делегатима владе Лењина и Троцког на основи предлога конгреса совјета, централне силе су признале руску владу народних комесара као законитог представника руског народа.»

Пестер Лојд: »Ми не знамо, да ли Лењинаова влада има доста ауторитета, да изведе своју политику мира. Ми не знамо, да ли ће Русија моћи дуго остати изван утицаја Спораума, који ће покушати да га обнови.»

Аз Ујшаг: »Ми не треба да се обмањујемо скорим општим миром. Ми морамо, на основи скорашњег искуства, бити спремни на енергичније настављање рата од стране западних сила. Та евентуалност не сме се губити из вида.»

ЦИЉЕВИ РАТА

У енглеском парламенту

Лондон, 10. децембра

»Г. Балфур, упитан у Доњем Дому о ратним циљевима Енглеске, дао је следећу изјаву: Енглеска ратује да постигне своје идеалне циљеве. Држање енглеске владе према питањима о Цариграду, Алзас-Лорену и италијанским тежњама, не само да је оправдано него је оно једино могуће.»

Посланик Ватсон, узимајући реч, изјавио је, да дели мишљење председника Вилсона, који је способан да сруши јединство немачког народа.

Г. Бекстон, желећи да узме у одбрану политику Лорда Ландсдовна, проузроковао је буру

протеста у целом парламенту.

Г. Лорд Сесил је интентивно, изјављујући да је присталица федерацијеног народа, који су достојни да у њој учествују, али је таква федерација немогућа, ако Немачка победи.

БОРБЕ У ИТАЛИЈИ

Нов аустријски план

Рим, 10. децем.

За време док се већ девет дана наставља битка између Бренте и Пиаве и док се сви непријатељски покушаји разбијају о чврст отпор наших трупа, опажа се повећање артиљеријске борбе на платоу Азиага и већа борбена активност на доњој Пиави.

Генерали Белов и Краус на сектору Монте Грапа и генерал Шенхаустал код канала Бренте нису још успели да постигну важне тактичке резултате.

После девет дана снажних напада на масив Монте Грапа, наши положаји држе још нетакнуту своју вредност. Непријатељ не може да настави дуго овај напор, јер мора да реши пре свега тешкоће снабдевања у дубоким кланцима, који немају довољно путева. Зато је Конрад решио, да покуша удар са стране Азиага, да би се придружио Белову и Краусу, док на супротној страни Боројевић покушава нападе у обалској зони, који остају без резултата.

Ма какав био непријатељев напор, може се данас тврдити да је општа ситуација италијанског бојишта поправљена и обезбеђена.

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

— Драгутин Јовановић, поднаредник 4-1, пошта 40, извештава своју породицу да су здраво и добро: он, Будимир, Тихомир, Никита, Ранђел, Милосав и Драгутин Ђебић; Радосав, Радомир и Раденко Мађић; Миљко и Тихомир Павловић; Младен Јовановић; Чедомир и Јездимир Марковић; Драгутин, Радивоје и Драгољуб Бошковић; Велимир, Десири и Василије Ђедовић. Сви моле за извештај о својима.

— Војислав Спасић, поднаредник 1—1, пошта 48, извештава оца Илију Спасића, у селу Кусадку, срез

јасенички, округ смедеревски да су: он, Милан, Војислав, Живко и Грујица Јефтић, живи и здрави и моле за одговор.

— Коста Вујић, војник, 4-1, пошта 40, извештава оца Цветка Вујића, у селу Врбовцу, срез гиљански, округ приштински да су: он, Риста Којић, Стојан Ракић, Јован Митровић, Младен Маринковић и Тодор Којић живи и здрави и моле за извештај.

— Миленко Јестровић, митраљеско одељење, пошта 40, извештава деловођу општине бањанске, срез таковски, да су: он, Стојан и Новица Борђевић живи и здрави и моле за извештај.

— Аранђел Д. Вукадиновић, одељење жичне железнице, пошта 111, извештава оца Дојчина Вукадиновића, у селу Шести Габор, срез нишавски, округ пиротски, да су: он, Милутин Гошић и Василије живи и здрави и моле за одговор.

— Живко Борђевић, митраљеско одељење, пошта 40, извештава Стевана Старчевића, у селу Орашцу, срез јасенички, да је са братом Драгомиром жив и здрав и моли за извештај.

— Милован А. Радовановић 2—2, пошта 52, извештава оца Антонија Радовановића из Жабара, округ пожаревачки, да су: он, Станко Живановић из Доње Ливадице, Илија Жив-

ковић из Четрежа и Светозар Никодијевић из Жабара, живи и здрави и моле за одговор.

— Веселин Ј. Благојевић, артиљер. поручник, пошта 801, извештава своју породицу у селу Сопићу, срез лепенички, округ крагујевачки, да су здраво и добро: он, брат Михаило, синови Миленко и Милосав Благојевић, Милутин Настасијевић, свештеник, Драгољуб Пангић, Живко, Богосав, Борисав и Будисав Милојевић; Илија А., Илија Р., Арсеније и Радослав Голубовић; Миленко, Велимир, Благоје Ф., Милан Р., Милан, Раја М., Петроније, Благоје М., Прока, Аксентије, Милоје Живадин

Миладин, Жика, Миладин Ј., Божидар, Живан Н., Сава, Милија, Петар М. и Михаило Ј. Николић; Драгутин, Владислав, Будислав, Милосав и Божидар Мијатовић; Милосав, Никола, Василије, Радојко и Гвозден Павловић; Живко, Ананије и Јеротије Лукић; Милан и Драгољуб Огњановић; Василије, Костандин и Светомир Симић; Продан Недељковић, Мића, Миладин и Милован Јовановић; Вељко и Милован Миловановић; Будислав, Војислав и Радивоје Среденовић; Милутин Ж., и Теодор Д. Јанковић; Милован и Живан Петровић; Лазар Катанић; Стеван Мијаиловић; Благоје и Тодо-

сије Радовановић; Живадин, Живко, Михаило, Благоје, Божидар, Веселин Ж., Веселин Н., Владимир и Драгутин Стаматовић; Будислав, Милован и Драгомир Милојевић; Василије, Радосав, Чедомир, Љубомир и Владимир Обрадовић; Гаврило Л., Андреја, Миливоје, Миломир, Станимир, Војислав, Лазар, Марисави Тома Борђевић; Живојин Нешић; Благоје Вуковић; Драгољуб, Милентије и Јова Милојевић; Божидар, Благоје, Јефта, Благоје М. и Богомир Стојиловић; Чедомир и Драгомир Живојиновић; Живадин, Радосав и Ивко Радосављевић; Недељко, Милосав и Милан

ДОГАЂАЈИ У РУСИЈИ

Берн, 10. — Из Петрограда јављају, да се између делегата, који преговавају примирју, налази и једна жена.

Петроград, 10. — Према условима о примирју размена заробљеника не може се још извршити.

Штокхолм, 10. — Из Петрограда јављају да Лењин намерава да све фабрике у Русији, које су израђивале муницију, претвори у радионице за израду металургијских артикала.

Лондон, 10. — Троцки, министар спољних послова, упутио је прокламацију свима народима у Русији у којој каже: Постоји велика разлика између мира о коме сањају руски сељаци радници и стварног мира који желе немачки капиталисти. Ако Немци не попусте, мир је немогућан, јер руски народ који је сломио монархију и капитализам, неће се потчинити апсолутизму и капиталистима других земаља. Троцки позива радничке немачке класе да се побуне противу њихове владе.

Лондон, 10. — Петроградски листови јављају, да ће Немачка ускоро објавити своје услове мира:

Петроград, 10. — Како се био пронео глас да се Керенски појавио у Петрограду, максималисти су извршили многобројне претресе у квартовима Васим и Остро.

Петроград, 10. — У Одеси је убијен у току сукоба шеф максималиста.

Париз, 10. — »Матен« сазнаје, да ће у Брест-Литовску стићи за дан два Килман и Чернин ради преговора са максималистима. Хелферих ће интервенисати за економске ствари. Пољаци су тражили, да и они учествују.

Париз, 10. — Генерал Лохвицки, командант руских трупа у Француској, изјавио је, да ће Немци морати у-

век држати исте снаге на источном фронту, да би могли парирати евентуалан обрт у Русији.

НАШИ ДОПИСИ

Школа у Бачу

Данас 2. децембра извршено је на свечан начин водоосвећење и позив св. Духа у ново-отвореној школи.

После службе Божје у цркви, свештеници Илија Бурчевић и Таневић, учитељ са ученицима, средски начелник с особљем, окружни надзорник с поднадзорником, председник бачке општине Крета Костић, кмет села Алекса Котевић и мноштво народа дошли су у школу, која је скромно намештена, а која за сада од декорација има само слику Њ. Величанства Краља Петра, нашег милост

и седог Краља и Господара. По свршетку водоосвећења учитељ је сакупљеним посетиоцима изговорио лепу беседу, објаснивши важност школе и захваливши се свима на уложеном труду око припреме и уређења школе.

Особиту благодарност изјавио је средском начелнику, вазда заузимљивом г. Стеви Николићу, који је чинио све да се час препавае најнужније потребе за почетак рада, као и окружном надзорнику г. Рашковићу, који је, давши неколико сандука од гаса, припомогао, да се спреме клупе за ђаке.

Средски начелник је сваком ђаку дао по један мали дарак и тиме их више придобио за школу. Хвала му!

У Бачу, 2-12-1917.

Управ. бач. школе
Лазар Станимировић

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Франц. коминике

Париз, 10. децембра
Обострана артиљеријска активност северо-западно од Ремса, на десној обали Мезе и у горњем Алзасу у области Тира и Долера. Одбијен је немачки препад на сектору Безонво.

Италиј. коминике

Рим, 10. децембра
У области брда Азолоне наши су одреди, у пркосрђавом времену, постигли успехе. Одбили су јак непријатељски против-напад. На западу према Остерији, један непријатељски одред покушао је да продре у наше ровове али је био одбијен пушчаном ватром. Наши су одреди одбили, после борбе са бомбама, непријатељски напад код брда Солароло.

Наша је артиљерија тукла непријатељске трупе на платоу Азијаго. На осталом фронту артиљеријска борба.

Енглески коминике

Лондон, 10. децембра
Непријатељ је извршио препад на наше предње ровове северо-источно од Аржикура. Наши су одреди заузели истакнут положај источно од Месине. Одбијен је непријатељски препад северо-источно од Армантиера. Обострана арти-

љеријска активност код Билекура.

У ваздушној борби наши су пилоти оборили 9 непријатељских аероплана а три друга приморали да се спусте. Три наша апарата недостају. Адмиралитет јавља да су наши аероплани бомбардовали Бриц и проузроковали велике пожаре. Један наш апарат недостаје.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Атина. — Грчка је влада решила да конфискује имања председника владе Ламброса и Скулудиса. Вредност њихова имања износи једанаест милиона драхми.

Атина. — Прошле среде два француска торпиљера напали су два велика немачка сумарена у Јонском Мору. Један је од сумарена одмах потопљен. Други је био торпиљеран и посада је одмах напустила сумарен, коју су Французи заробили.

Њујорк. — Јавно је мишљење у овом моменту тако раздражено противу Централних Сила, да су Американци приморали чувеног виолинисту Аустријанца Крајслера да одмах напусти Сједињене Државе.

Женева. — Два немач-

ка војника, осуђена на робију, што су се жалили на трајање рата и оскудицу у храни, успели су да пређу швајцарску границу. Они тврде, да је живот неиздржим у Немачкој и да влада енергично угушје сваку манифестацију и најстрожије кажњава свакога који се усуди да протествује противу режима исхране.

Рим. — Наставља се хапшење пропагатора узбудљивих вести. Идеја Национале јавља, да је у Павови ухапшено више социјалистичких првака.

Петроград. — Вредност хартије, коју су максималисти конфисковали у редакцији »Новог Времена« износи милион и по рубаља.

† ЈОВА С. ЈОВАНОВИЋ
народни посланик

Још 13. марта ове године умро је у Пенчеву, у Бугарској, Јова — чика Јошка С. Јовановић, народни посланик и дугогодишњи председник општине. Пок. Јошка је био више пута биран за посланика, председника општине, окружног посланика и председника окружне скупштине. Увек је биран са великим народним поверењем. Био је вољен и поштован и од својих партијских пријатеља и противника. Био је свуда признат као необично поштен.

Пок. Јошко је рано ступио у политички живот. Још на Великој Школи активно је радио са својим друговима на стварању радикалне странке, чији је он био тако добар представник. У најкешћој политичкој борби био је храбар и отворен. Кад се радикална странка поцепала, он је остао веран старој групи и у њој је до краја остао.

Са Велике Школе покојни Јошка је ступио у државну службу у Зајечару и Пожаревцу у гимназији, али је после три године напустио и од тога доба стално је био почаствован поверењем својих суграђана у Пожаревцу и округу. Покојни Јошка се често чуо и у Народној Скупштини, где је говорио нарочито о унутрашњој политици и финансијско-економској. Странка га је рачунала у своје јаче представнике. Уверени смо да ће ова вест потрести све његове при-

јатеље и суграђане, које је он тако много волео и толику своју снагу трошио за благостање вароши и целога округа.

Породици наше саучешће. Мученичкој души пок. Јошке, који је умро у ропству, нека Бог подари рајско насеље. С.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Генерал Гијома

Генерал Гијома, нови командант Источне Војске, приспео је јуче у Солун.

Отпуштени генерали

Из Атине јављају: Генерали Генадиос, Сотилис, Тапулас, Јанакијас, Дусманис, Баирас, Хаџиантис и Монфератос уклоњени су из редова грчке војске.

Нови Солун

У новом плану Солуна, предвиђени су и подземни трамваји.

Трамвајски саобраћај

Дирекција Електричног Осветљења доставља, да је принуђена обуставити од сутра трамвајски саобраћај на обема пругама, док не прими угаљ.

Србијански Венац

Нова збирка песама Мирослава Јелића: *Србијански Венац*, може се добити, по цени од две драхме, код г. Дра Л. Бугарчића, пошта 999/Х1. — Солун.

Календар »Будућност«

Изашао је из штампе новцепни календар за 1918. годину »Будућност«, са сликом Њ. Кр. Височанства Наследника Престола Александра. Поред календарског дела, календар садржи разговоре на српском, француском, енглеском и италијанском језику, израђене ћирилицом, а потребне сваком Србину; као и проговорник кроз Солун са огласима, где се налазе радње за све потребе. Календар је издање српске књижевне М. Ристивојевића, код које се може добити. Купцима на више даје се рабат. Цена календару 0-60 лепта.

Позив

Арсеније С. Ковачевић, учитељ из Скопља, да се јави Одељењу Службе Безбедности, ул. Краља Петра бр. 70, с позивом на број 3223.

— Позивају се да престану Делегату Министар-

Крстићи; Лорисав и Живко Бранковићи; Влајко и Благоје Милановићи; Драгутин Марковић; Михаило Гајић; Благоје и Миладин С. Милосављевићи; Вељко Илић и Живко Гајић.

САОПШТЕЊА

— Потпоручника Милоша Рајевића извештава Јанковић, да му је синовац наредник Богић тешко болестан и да лежи у енглеској болници »Ем 5«.

— Г. Радоје М. Панић, пешадски поручник, положио је Обавештајном Бироу 50 (педесет) франака, као прилог за наше војне заробљенике, за по-

кој изгинуле му браће Јована, Петронија и Благоја. Обавештајни Биро Срп. Црвеног Крста у Солуну изјављује благодарност дародавцу г. Панићу.

Из канцеларије Обавештајног Бироа Срп. Црв. Крста у Солуну, бр. 4429 од 3. децембра 1917. год.

— Са тугом на души извештавамо своје пријатеље и другове да нам је мили брат Светозар Р. Којадиновић, трговац из Јагодине, резервни наредник, преминуо 28. новембра ове године. Умро је на рукама своје браће са неиспуњеном жељом да види свој дом и породицу.

Неутешна браћа: Јова, Станоје, Стева и Драгутин, војни обвезници, и породица у поробљеној отаџбини.

ШТАМПАРИЈА
»ВЕЛИКА СРБИЈА«

Штампарија »Велике Србије« снабдевена је свим потребним материјалом и машинеријом за израду свих штампарских послова, као: *књига, формулара, плаката, огласа* и т. д. и то осим српског и на свима Савезничким језицима.

Послови се примају у штампарији »Велике Србије«, ул. краља Петра бр. 70 (прва трамвајска станица од Камаре, идући ка жељ. станици). Израда брза, тачна и солидна. Цене врло умерене.

ПРОДАЈУ СЕ 6 фотела и 1 канабе, потпуно нови. Обратити се у канцеларији »Парис-Балкана« од подне до 4 часа, с позивом на И. Ф.

СИФИЛИС и све венеричне болести лечи са потпуним успехом директор болнице венеричних болести у Солуну Д-р ХРИСТ. ХРИСТОДУЛУ прима у својој клиници: од 3 до 6 и по час. по подне ул. Егнатија бр. 314, улаз из ул. Методио 15. 9—30

Д-р АЛБЕРТ ГАТЕЊО
Зубни лекар с Универзитета у Паризу
вади зубе без болова. 18 година искуства. Савршен рад златних зуба за 4-5 дана. Улица Егнатија бр. 339. 1—15

АСТОРИА ПАРК ресторан првога реда. Ај Лајф. Приватни салони за банкете. У 5 часова сваког дана те консер. 4—10

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Написао сам и штампанао књижицу »Бол и нада једне српске душе«. Књижица има три дела, у њој су рељефно оцртане: патње нашега живља у поробљеној отаџбини, њихове наде, и врлине нашег победоносног војника.

Књижица се може добити у српској књижари М. Ристивојевића у Солуну и код писца

на војишту. При непосредној поруџбини код писца добија се 10 одсто рабата.

Цена књизи 1 драхма. Новембра 1917. год.

Војиште
Видак Отавић
свештеник
проф. колона В. П. 414

Велико стовариште
КИСЕЛОГ КУПУСА
и разне туршије, ул. Битољска (Манастиру), бр. 31. Продаја на велико и мало. Продаје Александар Тодоровић, ресторатер »Нове Смирне«. 3—15

Одговорни уредник
Бошко Богдановић
Штамп. »Велика Србија«